

Vejen til himlen – Om pilgrimsvandring.

Af Peter Grønlykke

I Middelalderen var der en klog mand, der regnede ud, hvor langt der var til himlen. Rabbi Moses hed han ifølge ”Legenda Aurea”, Den gyldne legende”. Rabbi Moses kendte nemlig syv af de ni planeter, vi kender i dag. Han havde derudover også sans for verdensrummets størrelse – ja, dets uendelighed, og på den baggrund kom han frem til, at der var 7700 år til den rigtige og bestandige himmel, hvor Gud havde hjemme og sad med den ophøjede Herre Jesus ved sin højre hånd. – Ikke 7700 lysår, som vi bl.a regner afstande i himmelrummet i i dag. Nej, 7700 vandreår som var den målestok Rabbi Moses anvendte. Det ville altså tage 7700 år at vandre afstanden til himlen med en dagsmarch på 40 mil, ad jævnt banet vej, uden for mange stigninger og forhindringer undervejs, som det bemærkes. ”Hvis et menneske altså kunne få lov til at leve så længe”, som Rabbi Moses realistisk tilføjer.

Vi er lige kommet trådt ind i Helligåndens tid i kirkeårets forløb, i forbindelse med pinsen. Dette svære og vanskelige begreb: ånd og Helligånd. Og jeg synes derfor, at vi på baggrund af den vandring, vi har været ude på, kan have god hjælp og støtte, og lidt åndelig vejledning i Rabbi Moses udredning. For er det ikke netop også Åndens vej, han viser os? Med målet for øje, og ad vejen vi går. Rabbi Moses kender til himmelens sted og til længselen efter den. Men han er såre realistisk. Han véd godt, at han ikke rent konkret kan nå det sted. Og alligevel forestiller jeg mig, hvis han er en vandrer en pilgrimsvandrer, at han efter hver dagsmarch kan sætte sig ned og tilfreds konstatere: ”Så kom jeg da en dagsmarch længere og nærmere”. Og selv på dage, hvor han måske ikke vandrede rent konkret, men faldt i staver, mediterede, bad eller blot hjalp sin nabo; at han da også ved dagens slutning kunne sige sådan. Ja, så kom jeg da alligevel en dag nærmere. Med realismen, humoren og selvironien – men også med alvoren - i behold.

Rabbi Moses var nu ikke så tosset endda. – Det er just en pointe i kristendommen, at vejen til Himlen ikke egentlig går opad, men snarere udad og henad. Den er ikke vertikal, men horisontal. Og vejen går derfor her på jorden i livets udstrækning og rækkevidde. – Hvor går du hen, og hvordan kan vi finde vejen? Som Thomas spørger her i afsnittet fra Jesu afskedsord til disciplene? Og man fornemmer, at han også tænker på en vej, der snarere går opad et ophøjet og utilgængeligt sted end udad. Snarere viser bort end ind i og ud i livet og i verden.

En pilgrimsvandring som den, vi har været ude på er udover en almindelig vandretur også en rituel vandring. En åndelig vandring, eller spirituel vandring, kan man også godt kalde det. En vandring, hvor man forsøger, at inddrage den retning, som Jesus viste med sit liv i ens eget liv.

Det kunne man sige: Ja, men det gør vi jo hele tiden. Vi kan helt naturligt ikke bevæge os andre steder hen end langs med jordens flade. Men gør vi så det med overbevisningen om, at dette er ”... vejen og sandheden og livet”? – Gør vi det med overbevisningen om, at her mødes det indre og det ydre? Her mødes åndeligt og legemligt? Her mødes usynligt og synligt? Her mødes himmel og jord? Her er vejen gennem livet også vejen til himlen? Her er vejen til himlen, den vej Jesus viste med sit liv og sin gerning, og som ikke gik slet så meget opad og bort fra dette menneskeliv som Thomas troede; men gik lige midt ind i det og gennem menneskelivet. – Inklusive den natur, vi har omkring os, inklusive de mennesker, vi lever iblandt; og ligeledes inklusive den historie og den kultur, vi har med os. Det er også ”spor” ad den vej til himlen som går langs jorden i Jesu Kristi ord og gerning. Og som vi har forsøgt at øve os i på denne pilgrimsvandring. ”... jeg er vejen og sandheden og livet.”

Går man ad den vej, kan det hænde, at man også kommer ud over øvestadiet, og gør den erfaring – ja, lad os bare kalde det den mystiske eller spirituelle erfaring – som de to disciple gjorde, da de gik til Emmaus. En erfaring, som en salmedigter, skriver om i salmen: ”Hvad er det at møde den opstande mester i live igen”:

”Det er som disciple på Emmausvejen
Alene, skønt to,
at møde en fremmed, og mærke forlegen,
hans ord må vi tro;
han udlægger Skriften, så hjerterne brænder,
han minder utroligt om en, som vi kender.”